

[Aksel Larsen.]

bruges Penge til. Hvis man skulde bruge 2 Millioner til at bygge nye Skibe for, var det uhyre let for Rederiet „Torm“ at faa dem. Saa kunde man nemlig bare udstede for 600 000 Kr. nye Aktier, for Kursen var 307, og ved at sælge dem paa Børsen kunde man have faaet de 2 Mill. Kr. ind.

Den Vej gik man ikke, man udstedte for 2 Mill. Kr. nye Aktier, og hvis man saa i den Grad havde manglet Kapital til Nybygning af Skibe, kunde man jo have solgt de 2 Mill. Kr. paa Børsen, Kursen var 307, og man havde altsaa faaet noget mere til Raadighed. Det er muligt, at Kursen vilde være faldet lidt ved en Emission, men selv om vi ogsaa forudsatte, at det allerværste skete, at den faldt med 100, og regner med en Kurs paa 200, vilde man have faaet 4 Mill. Kr. ind til Bygning af nye Skibe.

Men det ønskede Rederiet „Torm“ ikke. Det forærede disse Aktier til sine gamle Aktionærer, som fik dem til Parikurs og altsaa fik en Foræring paa op imod 4 Mill. Kr. Det ser ikke ud til, at Rederiet „Torm“ ligefrem staar og mangler Kapital til Nybygning af Skibe, naar det optræder saadan. Jeg synes, at dette og de Udbytter, vi har set fra Skibsfartens Side i de sidste Aar, sammen med den Kurs deres Aktier befinder sig i, ikke tyder paa, at Skibsfarten er saa daarligt stillet.

Der henvises til, at der har været nogle Aar, hvor Forholdene efter Redernes Mening var daarlige. Det ærede Medlem Hr. Westermann belyser dette ved at sige, at der var nogle Aar, hvor dansk Skibsfart blev nødt til at nedskrive sin Aktiekapital; saa vidt jeg opfattede Tallene, var det med ca. $\frac{1}{3}$. Men der var jo ogsaa nogle Aar, hvor dansk Skibsfart *opskrev* sin Aktiekapital, ved enten at give Aktionærene Friaktier eller give dem Aktierne til Parikurs eller til Halvdelen af Parikursen.

Vi diskuterede her forleden et Selskab, der hedder „Dannebrog“. En af det ærede Medlem Hr. Westermanns Partifæller indvendte da over for mig, at ganske vist havde „Dannebrog“ kunnet udbetale 20 pCt. i Udbytte for 1937, men det skulde man ikke være ond over, for Selskabet havde nedskrevet sin Aktiekapital. Jeg besluttede mig til at kigge lidt nærmere paa „Dannebrog“, og saa fandt jeg ud af følgende:

Dampskibsselskabet „Dannebrog“ udbetalte i Aarene fra 1915 til 1920 i alt 400 pCt. i Dividende. Samtidig foretog man i 1916, da Kursen stod i ca. 500, en Aktieudvidelse, hvorved de gamle Aktionærer kunde købe de nye Aktier til en Kurs af

200, de fik altsaa en kæmpemæssig Foræring. I 1918, da Kursen var nær ved en 500, fik de foræret en halv Friaktie for hver Aktie, og af de Aktier, de havde, var altsaa en Del købt paa de meget fordelagtige Vilkaar af 1916.

Saadan optraadte „Dannebrog“ efter Krigen. Jeg har ikke foretaget nogen Udregning af, hvor mange Procent i Forhold til den oprindelige Aktiekapital „Dannebrog“s Aktionærer paa den Maade har faaet foræret under Krigen, men det er jo adskiligt over de 400 pCt., der blev udbetalt i formel Dividende.

Skibsfartsselskaberne kendte udmærket Kunsten af camouflere deres Dividender, saavel under som efter Krigen. Det skete ved, at man udvidede Aktiekapitalen, for det meste med Friaktier; det saa bedre ud f. Eks. at give 20 pCt. end at give 40 pCt. Naar saa Resultatet var, at Aktionærene fik det samme, fordi de havde faaet Friaktier, saa var jo to Formaal naaet. Andre Selskaber, f. Eks. „Det forenede Dampskibsselskab“, gik den Vej, at man ikke udvidede sin Aktiekapital paa 30 Mill. Kr. med Friaktier, men man tog 30 Millioner fra Reservefonden og overførte dem til en ny Fond. Derpaa udstedte man saakaldte Reservefondsbeviser og gav Aktionærene disse gratis, de forventedes med 6 pCt. om Aaret. Saa kunde „Det forenede Dampskibsselskab“ køre med en relativt lav Dividende, maaske paa 5—6—7—8 pCt., og det saa sobert ud, men derudover gav man, hvad Offentligheden ikke var opmærksom paa, 6 pCt. i Form af Rente af Reservefondsbeviserne. Se, saadan har dansk Skibsfart optraadt.

Under Krigen sejlede Søfolkene med relativt elendige Lønninger, de sejlede under forfærdelige Forhold, de satte Livet i Vove, og 700 danske Søfolk omkom ved Torpederinger eller Minesprængninger af danske Skibe. Det manglede ikke paa Løfter til Søfolkene. Hvis de blot vilde sejle og vise Danmarks Flag paa Havene, og hvad man nu brugte af Ord, saa skulde de ikke blive glemte, de skulde nok blive husket.

Det blev de ikke. Det lykkedes i 1919 Matroserne at tilkæmpe sig den treskiftede Vagt, men i 1920 benyttede Rederne sig af de forandrede Forhold, de forandrede Konjunkturer og den store Arbejdsløshed blandt Søfolkene til at slaa dem ned i en faglig Kamp og, om jeg saa maa sige, tilbageerobre den toskiftede Vagt. Da Krigen var endt og man var kommet lidt ind i Efterkrigstidsperioden, ja, saa var de gyldne Tider forbi, Hundreder eller Tusinder af